

การสื่อสารในสงครามลูกผสมยุคปัญญาประดิษฐ์

สิงห์ สิงห์ขจร

Singh Singhakhajorn

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Faculty of Management Science, Bansomdejchaopraya Rajabhat University

E-mail: singh.si@bsru.ac.th

สงครามคือการปะทะกันด้วยอาวุธยุทธโศปกรณ์ (Kinetic Warfare) แต่ในปัจจุบัน โลกได้ก้าวเข้าสู่ยุคของ "สงครามลูกผสม" (Hybrid Warfare) ซึ่งเป็นการผสมผสานระหว่างการใช้กองกำลังทหาร การโจมตีทางไซเบอร์ สงครามเศรษฐกิจ และที่สำคัญที่สุดคือ ปฏิบัติการข่าวสาร (Information Operations: IO) เป้าหมายของสงครามรูปแบบใหม่นี้ไม่ใช่การยึดครองดินแดนทางกายภาพ แต่คือการ "ยึดครองจิตใจ" และสร้างความระส่ำระสายภายในสังคมของเป้าหมาย เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) เปลี่ยนโฉมหน้าของสงครามลูกผสมไปอย่างสิ้นเชิง เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) ทำให้กระบวนการสร้างข่าวลวง (Disinformation) การปลอมแปลงตัวตน (Deepfakes) และการวิเคราะห์พฤติกรรมเป้าหมาย (Micro-targeting) สามารถทำได้และมีความแม่นยำสูง กลไกการทำงานของเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) ในฐานะอาวุธทางยุทธศาสตร์

สงครามลูกผสมคือยุทธวิธีที่ใช้เครื่องมือหลากหลายมิติพร้อมกันเพื่อโจมตีจุดอ่อนของคู่ต่อสู้องค์ประกอบสำคัญประกอบด้วยปฏิบัติการทางทหารและกึ่งทหาร การใช้กองกำลังปกติและกองกำลังที่ไม่ใช่ทหาร สงครามไซเบอร์ (Cyber Warfare) การโจมตีโครงสร้างพื้นฐานและข้อมูล สงครามข้อมูลข่าวสาร (Information Warfare) การควบคุมกระแสข้อมูลเพื่อบิดเบือนความจริง สงครามทางปัญญา (Cognitive Warfare) คือการใช้ข้อมูลเพื่อปรับเปลี่ยนกระบวนการคิด การตัดสินใจ และพฤติกรรมของมนุษย์ โดยอาศัยความรู้ด้านจิตวิทยาและประสาทวิทยาศาสตร์ (Giles, 2016; NATO ACT, 2024) การควบคุมความคิดผ่านอัลกอริทึม แพลตฟอร์มโซเชียลมีเดียใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) ในการวิเคราะห์พฤติกรรม ความชอบ และทัศนคติของผู้ใช้งานอย่างละเอียด จากนั้นจึงคัดกรองเนื้อหา (Feed) ที่ผู้ใช้จะมองเห็นซ้ำๆ เพื่อตอกย้ำความเชื่อเดิม (Echo Chamber) หรือชี้้นำให้เกิดพฤติกรรมใหม่ กระบวนการนี้เปรียบเสมือนการ "สะกดจิต" ทางดิจิทัล ที่ทำให้ผู้ใช้งานมองเห็นโลกเพียงด้านเดียว และ เชื่อว่าสิ่งที่เห็นคือความจริงทั้งหมด ในบริบทของสงครามลูกผสม ฝ่ายตรงข้ามสามารถใช้กลไกนี้ในการแทรกแซงความคิดของประชาชนในรัฐเป้าหมาย เพื่อสร้างความแตกแยกหรือลดความเชื่อมั่นในรัฐบาล

การเทคโนโลยี Deepfake หรือการใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) สร้างภาพและเสียงสังเคราะห์ เป็นอาวุธที่มีอำนาจสูงในการทำลายความน่าเชื่อถือ (Character Assassination) และสร้างสถานการณ์เทียม ตัวอย่างเช่น การสร้างหลักฐานเท็จเพื่อปลุกระดมความเกลียดชัง (Dunard & Dunard, 2021) อินฟลูเอนเซอร์ได้กลายเป็นตัวแสดงที่ทรงอิทธิพลที่สามารถชี้นำความคิดสังคมได้มากกว่าสื่อมวลชนดั้งเดิม ในมุมมองของสงครามลูกผสม อินฟลูเอนเซอร์อาจถูกใช้เป็นเครื่องมือ ในการสร้างความแตกแยกอินฟลูเอนเซอร์สายการเมืองนำเสนอเนื้อหาที่สร้างความเกลียดชังต่อฝ่ายตรงข้าม เพื่อเรียกยอดการเข้าถึงของผู้ติดตาม การนำเสนอข้อมูลบิดเบือนเพื่อโจมตีฝ่ายตรงข้าม ซึ่งเมื่อผู้ติดตามเชื่อและแชร์ต่อ จะเกิดปฏิกิริยาลูกโซ่ที่ยากต่อการควบคุม การสร้างความรู้เท่าทันสื่อ (Media Literacy) ให้กับประชาชน เพื่อให้สามารถแยกแยะระหว่างข้อมูลจริงและข้อมูลที่สร้างโดย AI เข้าใจกลไกของอัลกอริทึมที่พยายามควบคุมความคิด (Mind Control Awareness) และการตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูลก่อนเชื่อหรือแชร์ (Fact-checking)

สงครามลูกผสมในยุคปัญญาประดิษฐ์ไม่ได้จำกัดอยู่เพียงสนามรบทางทหาร แต่ได้ขยายเข้าสู่พื้นที่ส่วนตัวผ่านหน้าจอสมาร์ทโฟน เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) ได้เพิ่มขีดความสามารถในการโจมตีทางความคิดให้รวดเร็ว รุนแรง ความมั่นคงของชาติจึงไม่ได้ขึ้นอยู่กับอาวุธยุทโธปกรณ์เพียงอย่างเดียวอีกต่อไป แต่ขึ้นอยู่กับความพร้อมรับมือภัยคุกคามประชาชนต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการสร้างสื่อดิจิทัลที่ปลอดภัย โปร่งใส และตรวจสอบได้

เอกสารอ้างอิง

- Dunard, N., & Dunard, N. (2021). *Deep Fakes: The Algorithms That Create and Detect Them and the National Security Risks They Pose*. James Madison Undergraduate Research Journal.
- Giles, K. (2016). *Handbook of Russian Information Warfare*. NATO Defense College, Research Division.
- Hung, T.-W., & Hung, T.-W. (2022). *Artificial Intelligence as a Tool in Cognitive Warfare*.
- Matsumura, G. (2024). *The Essential Mechanism of Hybrid Warfare "Fight in the cognitive space" integrating military and non-military means*. NPI Research Note.
- NATO Allied Command Transformation (ACT). (2024). *Cognitive Warfare: A Conceptual Analysis*.
- Pauwels, E. (2024). *Preparing for Next-Generation Information Warfare with Generative AI*. Centre for International Governance Innovation.